

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

FORUM OBITELJSKIH PODUZEĆA

Zagreb, 21. listopada 2013.

Organizacijski partner:

HUP 2013
godina

Hrvatska udruga poslodavaca

Medijski pokrovitelj:

LIDER ■

Uvodni pozdrav

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Slavica Singer
  - predsjednica Upravnog odbora CEPORa

- Milka Kosanović
  - Direktorica granskih udruga
Hrvatske udruge poslodavaca

HUP 2013

Hrvatska udruga poslodavaca

- Miodrag Šajatović
  - glavni urednik LIDERa

LIDER ■

Program FORUMA OBITELJSKIH PODUZEĆA

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

Satnica	Tema	
9:10 – 11:00	<i>Policy forum / okrugli stol</i>	Facilitator: Slavica Singer <i>CEPOR</i>
11:30 – 14:30	Radionica: „Prenošenje vlasništva i upravljanja nad obiteljskim poduzećem	Dinah Bennett Yolanda K. Gibb <i>International Consultants for Entrepreneurship and Enterprise, UK</i>
14:30 – 15:00	„Obiteljsko poduzeće je ok, ali hoću svoj biznis” – rezultati istraživanja o poduzetničkim namjerama 2. generacije	Jaka Vadnjal <i>GEA College, Slovenija</i>
15:00 – 17:00	<i>Networking event</i>	

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

ZNAČAJ OBITELJSKIH PODUZEĆA ZA GOSPODARSTVO

Mirela Alpeza

CEPOR – Centar za politiku razvoja
malih i srednjih poduzeća i poduzetništva

Značaj obiteljskih poduzeća

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Važan dio svakog gospodarstva
  - u SAD-u 90% poduzeća su obiteljska, zapošljavaju 50% radno-aktivnog stanovništva i generiraju polovinu bruto nacionalnog proizvoda
  - u EU obiteljska poduzeća imaju udio veći od 60%:
(Njemačka 60%; Nizozemska 74%, Portugal 70%, Belgija 70%, Finska 80%, Grčka 80%, Italija 93%);
udio u zaposlenosti između 31% *(Velika Britanija, Nizozemska)* i 61% *(Švedska)*

Nisu isključivo mala ili srednja...

EU definicija obiteljskog poduzeća

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Većinu prava odlučivanja ima osnivač ili osoba koja je kupila poduzeće i najbliži srodnici
- U upravljanje poduzećem uključena je najmanje jedna osoba iz obitelji
- U slučaju dioničkog društva – osnivač / vlasnik dijela poduzeća sa srodnicima i nasljednicima posjeduje najmanje 25% prava odlučivanja

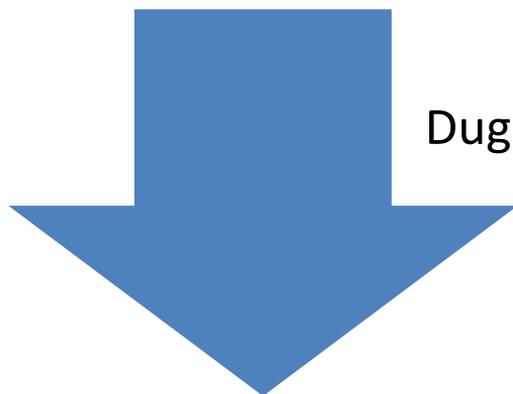
Nedostaci i prednosti

obiteljskih poduzeća

CEPOR

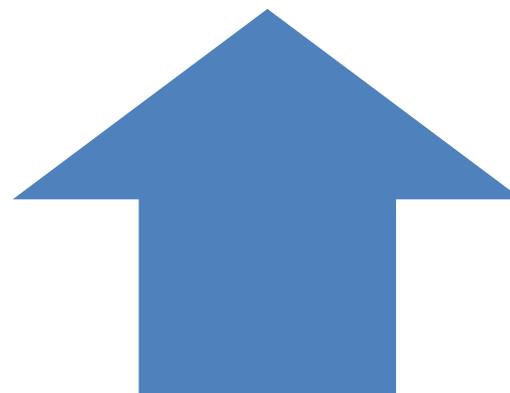
Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

Dugoročnija strateška perspektiva razvoja poslovanja
Snažna posvećenost obitelji poslovanju
Homogenija organizacijska kultura

Prisustvo destruktivnog nepotizma
Sukobi unutar obitelji
Problem nasljeđivanja

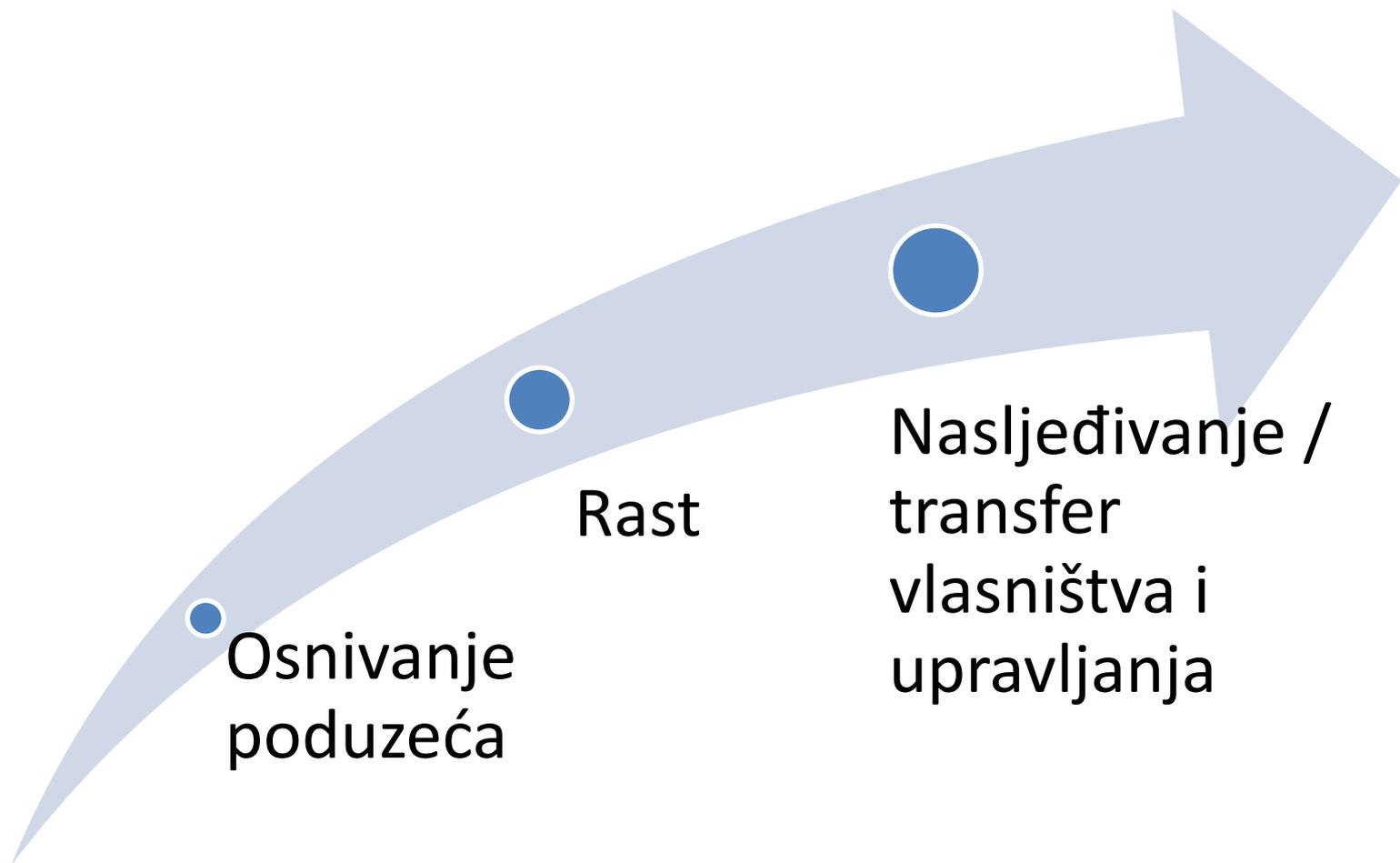

Kritične faze u životnom ciklusu obiteljskih poduzeća

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva

Problemi transfera obiteljskih poduzeća

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Kompleksnost procesa transfera
- Problemi psihološke i emotivne prirode
- Nacionalna legislativa

Izvješće ekspertne grupe EU, 2002.

Family Business Monitor

- *rezultati istraživanja* -

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Obiteljskim poduzećem upravljaju poduzetnici prve generacije
  - *Španjolska 86%, Velika Britanija 82%; Njemačka 81%*
- Obiteljsko poduzeće prolazi razdoblje multigeneracijskog vlasništva
  - *Finska 55%, Švedska 42%*
- Vlasništvo i upravljanje planira se transferirati na članove obitelji
  - *Njemačka 78%, Italija 78%, Nizozemska 66%, Francuska 25%, Španjolska 25%*

Obiteljska poduzeća u Hrvatskoj

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Oko 50% zaposlenih u obiteljskim poduzećima, većina mikro i malih poduzeća su obiteljska, u vlasništvu prve generacije koja u isto vrijeme upravlja poduzećem
- Prepreke / izazovi:
  - Nepostojanje definicije
  - Nedostatak statističkog praćenja
  - Nema podrške u transferu vlasništva i upravljanja
  - Nema specijaliziranih konzultantskih usluga
  - Malo odgovarajućih obrazovnih programa
  - Pitanje generacijskog transfera marginalizirano

Slučaj dobre prakse – Finska

CEPOR
Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- 80-86% obiteljskih poduzeća u ukupnom broju poduzeća, 40% udio u ukupnom BDP
- Radna skupina za obiteljsko poduzetništvo (2004.g.), predložene mjere:
  - Konsenzus oko definicije poduzeća
  - Statističko praćenje obiteljskih poduzeća
  - Ukidanje poreza na nasljeđivanje i darovanje poslovne imovine
  - Uvođenje tematike o obiteljskim poduzećima u sve razine obrazovanja
  - Suradnja između obiteljskih poduzeća i obrazovnih institucija
  - Pokretanje centra za obiteljska poduzeća na principu javno-privatnog partnerstva
  - Razvoj trening programa o transferu obiteljskih poduzeća
  - Izdavanje *vouchera* za korištenje konzultantskih usluga u području transfera
  - Organizacija nacionalnih događanja za obiteljska poduzeća u suradnji s resornim ministarstvom

Podrška razvoju obiteljskih poduzeća u Hrvatskoj

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Nužnost uključivanja svih zainteresiranih strana
- Stvaranje preduvjeta za osiguranje kontinuiteta poslovanja poduzeća u obiteljskom vlasništvu
- Sprječavanje ugrožavanja kontinuiteta uspješnih obiteljskih poduzeća zbog neadekvatno riješenog pitanja transfera vlasništva i upravljanja
- Koja je naša uloga u tome?

Uloga CEPORa

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Pokretanje Instituta za obiteljska poduzeća
- Aktivnosti:
  - Provođenje i koordinacija istraživačkih aktivnosti u području obiteljskih poduzeća
  - Lobiranje
  - Edukacija
  - Savjetovanje
  - Povezivanje profesija koje čine podršku u procesu transfera vlasništva i upravljanja

Kontakt

CEPOR

Centar za politiku razvoja malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

Mirela Alpeza

CEPOR -

Centar za politiku razvoja
malih i srednjih poduzeća i poduzetništva

www.cepor.hr

e-mail: malpeza@cepor.hr